

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“ Αναδιοργάνωση του συστήματος αιμοδοσίας
και λοιπές διατάξεις”
(Σχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2005

Διαδικασία

Στις 06/07/2005, ο **Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Νικήτας Κακλαμάνης** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, το Σχέδιο Νόμου “Αναδιοργάνωση του συστήματος αιμοδοσίας και λοιπές διατάξεις”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την κα **Αναστασία Κουτσιβίτου** και τους κ.κ. **Στέφανο Λαιμό, Νίκο Λιόλιο, Τάσο Αποστολόπουλο, Γεώργιο Ντουντούμη** και **Β. Σωτηρακόπουλο**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Ν. Λιόλιος**. Την επιστημονική στήριξη στην Επιτροπή Εργασίας παρείχαν οι εμπειρογνώμονες κα **Ντίνα Πολίτη** και οι

κ.κ. **Γεώργιος Στάθης** και **Νικόλαος Μπατάκης**. Τον επιστημονικό συντονισμό είχε η Επιστημονική Συνεργάτις της Ο.Κ.Ε **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, ενώ στήριξη παρείχε και η κα **Ζωή Μπουτσιώλη**, υπάλληλος της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγηση της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 19/07/2005.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Σ. Λαιμός** και **Ν. Λιόλιος**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **25/7/2005**, διατύπωσε την **υπ’ αριθ. 135** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

Α' ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥΝΟΜΟΥ (ΣΧ/Ν)

Το παρόν Σχέδιο Νόμου (Σχ/Ν) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που τιτλοφορείται «**Αναδιοργάνωση του συστήματος αιμοδοσίας και λοιπές διατάξεις**» αποτελείται από δύο κεφάλαια χωρισμένα σε 32 άρθρα.

Το **Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1-15)** αφορά στην αναδιοργάνωση του συστήματος αιμοδοσίας.

Στο **άρθρο 1** περιγράφονται οι βασικές αρχές που διέπουν το σύστημα της αιμοδοσίας στην Ελλάδα. Οι κυριότερες εξ αυτών είναι η εθελοντική, μη αμειβόμενη προσφορά αίματος, καθώς και η απαγόρευση οποιασδήποτε συναλλαγής που αφορά στο αίμα, με οικονομικό όφελος. Την αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη οργάνωσης της αιμοδοσίας και ενημέρωσης του πληθυσμού έχει το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας.

Με το **άρθρο 2** συνίσταται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας – ΕΚΑ», υπαγόμενο στην εποπτεία του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Το **άρθρο 3** ρυθμίζει ότι η εποπτεία και ο έλεγχος του ΕΚΑ, συμπεριλαμβανομένης και της έγκρισης του απολογισμού και της άσκησης διαχειριστικού ελέγχου, ανήκει στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στο **άρθρο 4** ορίζονται ο σκοπός και οι αρμοδιότητες του Εθνικού Κέντρου Αιμοδο-

σίας. Οι αρμοδιότητες του ΕΚΑ είναι κυρίως εισηγητικές στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συντονιστικές και ελεγκτικές όλων των υπηρεσιών που συμμετέχουν στο σύστημα αιμοδοσίας.

Το **άρθρο 5** ορίζει τα όργανα διοίκησης του ΕΚΑ: Διοικητικό Συμβούλιο, Πρόεδρος ΔΣ και Γενικός Διευθυντής.

Στο **άρθρο 6** περιγράφεται η σύνθεση του ΔΣ του ΕΚΑ, το οποίο αποτελείται από 9 μέλη (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος συν 7 μέλη), εκ των οποίων τα 6 ορίζονται απευθείας από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ τα υπόλοιπα 3 αποτελούν εκπρόσωποι του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών, της Ελληνικής Ομοσπονδίας Θαλασσαιμίας και του Συλλόγου Εργαζομένων στο ΕΚΑ, αντίστοιχα. Η θητεία των μελών είναι τριετής.

Το **άρθρο 7** περιγράφει τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΑ.

Στο **άρθρο 8** παρουσιάζονται οι πόροι του ΕΚΑ. Οι κυριότερες οικονομικές πηγές του Κέντρου είναι οι επιχορηγήσεις του Δημοσίου, ο Κρατικός Προϋπολογισμός, οι δωρεές/κληρονομίες κ.ά.

Με το **άρθρο 9** ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Αίματος «Ηλίας Πολίτης», που λειτουργεί ως αποκεντρωμένη οργανική μονάδα στο Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου, το Κέντρο αποτελεί υπηρεσία του ΕΚΑ, ενώ τόσο οι οργανικές θέσεις του προ-

σωπικού όσο και οι θέσεις ιατρών ΕΣΥ μεταφέρονται στο ΕΚΑ. Περαιτέρω ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση των υπηρεσιών του Κέντρου παραπέμπονται να ρυθμιστούν με προεδρικό διάταγμα. Επίσης, στο άρθρο περιγράφονται οι αρμοδιότητες του Κέντρου.

Στο **άρθρο 10** ορίζονται τα Κέντρα Αίματος και οι Νοσοκομειακές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας, καθώς και οι αρμοδιότητές τους. Τα Κέντρα συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ εποπτεύονται και ελέγχονται από το ΕΚΑ. Οι αρμοδιότητές τους επικεντρώνονται κυρίως στη διαδικασία συλλογής του αίματος και των παραγώγων και εν γένει διαχείρισής τους. Οι Νοσοκομειακές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας είναι νοσοκομειακές υπηρεσίες, οι οποίες συνεργάζονται με τα Κέντρα Αίματος και βρίσκονται υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του ΕΚΑ.

Με το **άρθρο 11** συνιστώνται 40 οργανικές θέσεις προσωπικού, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο ΕΚΑ. Οι γιατροί του ΕΚΑ είναι γιατροί του ΕΣΥ. Επίσης, επιτρέπεται για δύο έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου η απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων του δημοσίου τομέα στο ΕΚΑ. Οι αποσπασμένοι ή μετατασσόμενοι υπάλληλοι διατηρούν το ασφαλιστικό τους καθεστώς, ενώ αμείβονται από την οργανική τους θέση.

Στο **άρθρο 12** ρυθμίζεται το ζήτημα της συντήρησης αίματος από ιδιωτικές κλινικές, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατόπιν εισήγησης του ΕΚΑ. Η ιδιωτική κλινική εποπτεύεται σε ό,τι αφορά την τήρηση των απαραίτητων διαδικασιών συντήρησης αίματος από την

αρμόδια υπηρεσία αιμοδοσίας στην οποία υπάγεται, ενώ οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων συνεπάγεται προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της.

Το **άρθρο 13** ορίζει τις ποινικές κυρώσεις όσων προβαίνουν σε συναλλαγή με οικονομικό όφελος, που αφορά στο αίμα.

Με το **άρθρο 14** συνίσταται πενταμελής Συμβουλευτική Επιτροπή Αιμοδοσίας. Τα μέλη ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ο ρόλος της Επιτροπής είναι γνωμοδοτικός σε θέματα που αφορούν την αιμοδοσία και τις μεταγγίσεις αίματος.

Στο **άρθρο 15** περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις.

Το **Κεφάλαιο Β' (άρθρα 16-32)** αφορά στις λοιπές διατάξεις.

Με το **άρθρο 16** ορίζεται ότι ο χρόνος εργασίας των ιατρών στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο θα αποτελεί προϋπηρεσία σε νοσοκομείο του ΕΣΥ και θα συνυπολογίζεται κατά τις κρίσεις των υποψηφίων ιατρών για κατάληψη θέσης ιατρού κλάδου ΕΣΥ.

Στο **άρθρο 17** ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στους πάσχοντες από δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία. Οι πάσχοντες αυτοί τυγχάνουν ισότιμης μεταχείρισης με όσους πάσχουν από ομόζυγη μεσογειακή αναιμία.

Το **άρθρο 18** αφορά στο Κοινωφελές Σωματείο «Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία». Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου το Σωματείο αυτό δύναται να θέτει σε λειτουργία ειδικό κέντρο φροντίδας – αποθεραπεί-

ας ασθενών με καρκίνο, ενώ επίσης μπορεί να αναγνωρισθεί και ως κέντρο αναφοράς.

Στο **άρθρο 19** ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη δυνατότητα απόσπασης υπαλλήλων του δημοσίου και των ΟΤΑ στον ΟΚΑΝΑ.

Με το **άρθρο 20** το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (ΕΚΑΚΒ) μετονομάζεται σε «Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης – ΕΚΚΑ», διατηρώντας τη νομική του μορφή ως ΝΠΔΔ.

Το **άρθρο 21** ορίζει ότι τα παιδιά των χανσενικών ασθενών δικαιούνται τη χορήγηση επιδόματος. Για τα αγόρια το επίδομα δεν μπορεί να χορηγείται πέραν της συμπλήρωσης του 25^{ου} έτους της ηλικίας τους ή μέχρι τη στράτευσή τους, ενώ για τα κορίτσια το επίδομα θα χορηγείται μέχρι το γάμο τους.

Με το **άρθρο 22** ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην αξιολόγηση ιατρών ΕΣΥ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου, σε κάθε νοσοκομείο ΕΣΥ συγκροτείται πενταμελές Συμβούλιο αρμόδιο για θέματα εξέλιξης των ιατρών ΕΣΥ.

Το **άρθρο 23** αφορά στο Κοινοφελές Ίδρυμα «Ψυχολογικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος» το οποίο λειτουργεί ως ΝΠΙΔ και το οποίο μετατρέπεται σε ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Ακαδημία Αναπτυξιακής Αποκατάστασης». Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Ψυχολογικού Κέντρου παρέχεται αυτοδικαίως στο ΝΠΔΔ.

Ως όργανα διοίκησης της Ακαδημίας ορίζονται ο Διοικητής και το ΔΣ. Ο Διοικητής ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και είναι πλήρους και

αποκλειστικής απασχόλησης με διετή θητεία. Το ΔΣ είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τρία μέλη που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και δύο μέλη που είναι εκπρόσωποι της ΕΣΑΕΑ και του φιλανθρωπικού σωματείου του ψυχολογικού κέντρου, αντίστοιχα. Η θητεία των μελών του ΔΣ είναι διετής.

Ο Οργανισμός του νέου νομικού προσώπου θα καταρτιστεί με προεδρικό διάταγμα. Οι εργαζόμενοι στο ψυχολογικό κέντρο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου μεταφέρονται στην Ακαδημία Αναπτυξιακής Αποκατάστασης και υπηρετούν με την ίδια εργασιακή σχέση και ειδικότητα.

Με το **άρθρο 24** ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τους πάσχοντες από τη νόσο του νευρικού συστήματος με την αναφορά Σκλήρυνση κατά Πλάκας.

Με το **άρθρο 25** τροποποιείται το άρθρο 16 του Ν. 3205/2003, με την προσθήκη στο τέλος του άρθρου ειδικής διάταξης που αφορά στη δυνατότητα τροποποίησης των εκδιδόμενων αποφάσεων σε ό,τι αφορά τους εφημερεύοντες ιατρούς του ΕΣΥ και τα πληρώματα των ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ.

Στο **άρθρο 26** ρυθμίζονται θέματα του Οργανισμού Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως η κάλυψη των εξόδων νοσηλείας των ασφαλισμένων του ΟΠΑΔ στο εξωτερικό κατά τη χρονική περίοδο 03/2004 έως και 03/2005.

Το **άρθρο 27** αφορά στο Κοινοφελές Ίδρυμα «ΘΩΡΑΞ».

Με το **άρθρο 28** παρατείνεται η προθεσμία προσαρμογής των ιδιωτικών κλινικών μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2005.

Στο **άρθρο 29** τροποποιείται το καταστατικό της ΔΕΠΑΝΟΜ.

Με το **άρθρο 30** ρυθμίζονται θέματα υιοθεσιών και αναδοχής από μέρους των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας.

Στο **άρθρο 31** ρυθμίζονται τα χρέη του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου που έχουν δημιουργηθεί έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2004.

Το **άρθρο 32** ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Β' ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος αιμοδοσίας στη χώρα μας είναι πολύ σημαντικό ζήτημα. Τα τελευταία χρόνια, οι ποσότητες αίματος θεωρούνται ικανοποιητικές συγκριτικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες – περίπου 6 μονάδες αίματος ανά 100 κατοίκους. Παρ' όλα αυτά, οι ιδιαιτερότητες της χώρας μας, που αφορούν πρώτον, στην κατανάλωση περίπου του 17-20% των διαθέσιμων ποσοτήτων αίματος από πολυμεταγγιζόμενους ασθενείς (π.χ. πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία) και δεύτερον, στην ανορθολογική χρήση ποσοτήτων αίματος από μερίδα του ιατρικού κόσμου, καθιστούν απαραίτητη την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες ενίσχυσης του συστήματος αιμοδοσίας στη χώρα μας. Η κατάσταση, επίσης, έχει επιβαρυνθεί τα τελευταία χρόνια καθώς η είσοδος και παραμονή στη χώρα μας μεγάλου αριθμού μεταναστών συντελεί στην αύξηση των ζητούμενων ποσοτήτων αίματος.

Η περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού της εθελοντικής αιμοδοσίας και η συστηματική ενημέρωση και εκπαίδευση του πληθυσμού, για την αναγκαιότητα προσφοράς αίματος αναμένεται να συμβάλει τα μέγιστα στην απόκτηση επάρκειας αίματος στη χώρα μας. Η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι για να αποφέρει τα μέγιστα η προσπάθεια αυτή και να αποκτήσει ο ελληνικός πληθυσμός συνείδηση εθελοντή αιμοδότη, δίνοντας αίμα σε συστηματική βάση, απαιτείται άμεση κινητοποίηση τόσο της Πολιτείας, όσο και των κοι-

νωνικών φορέων, των εθελοντικών οργανώσεων και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης – ΜΜΕ.¹ Ειδικότερα και όσον αφορά στην προώθηση και προβολή του θεσμού της Εθελοντικής Αιμοδοσίας, η Ο.Κ.Ε. προτείνει να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο εθνικό πρόγραμμα προς αυτήν την κατεύθυνση, με την ουσιαστική συμβολή του συνόλου των ΜΜΕ (Τύπος, Τηλεόραση, Ραδιόφωνο, Διαδίκτυο κ.ά.).

Επίσης, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθούν, πρωτίστως, περισσότερα άυλα κίνητρα κοινωνικής αναγνώρισης (π.χ. τιμητικά διπλώματα, μετάλλια κ.ά.) και να δοθεί έμφαση στις θετικές επιπτώσεις της εθελοντικής προσφοράς αίματος τόσο για τον ίδιο τον εθελοντή όσο και για το κοινωνικό σύνολο. Στην οπτική αυτή, η Ο.Κ.Ε. θέλει να τονίσει ότι το θέμα της αιμοδοσίας δεν θα πρέπει να είναι θέμα υλικών κινήτρων (π.χ. άδεια στον αιμοδότη), που ήδη ισχύουν σήμερα και αναπόφευκτα βοηθάνε, αλλά κυρίως θέμα κοινωνικής συνείδησης και ευαισθησίας. Στο θέμα αυτό, η Ο.Κ.Ε. ζητάει την εξαίρεση των διατάξεων του Π.Δ. 435/1992, οι οποίες αφορούν στα ειδικά κίνητρα των εθελοντών αιμοδοτών και στις ειδικές τιμητικές διακρίσεις από την κατάργηση του Ν. 1820/1998.

Σημαντικός επίσης στο θέμα της προώθησης του θεσμού της αιμοδοσίας είναι και ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος. Η Ο.Κ.Ε. για το ζήτημα αυτό προτείνει την επέκταση σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης

1. Η Ο.Κ.Ε. σε παλαιότερη Γνώμη «Μεταμοσχεύσεις Ανθρωπίνων Ιστών και Οργάνων», νο. 22/1998 είχε εκφράσει την ανάγκη άμεσης ενεργοποίησης όλων των εμπλεκόμενων φορέων στα θέματα αυτά.

του ήδη εφαρμοζόμενου προγράμματος με γνωστικό αντικείμενο το αίμα και τις λειτουργίες του, καθώς και του προγράμματος ευαισθητοποίησης των μαθητών στα θέματα της εθελοντικής αιμοδοσίας.²

Ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα το οποίο χρήζει προσοχής και ιδιαίτερης βελτίωσης είναι το θέμα της προσέγγισης και διατήρησης των εθελοντών αιμοδοτών. Σε μια προσπάθεια ώστε να αρθούν οι όποιες δυσκολίες υπάρχουν για το θέμα αυτό, η Ο.Κ.Ε. μεταξύ άλλων προτείνει να διασφαλιστούν:

α) η φροντίδα του αιμοδότη και η συμβουλευτική διαδικασία πριν, κατά και μετά την αιμοληψία, έτσι ώστε να μην υφίσταται κανενός είδους κόστος,

β) οι κατάλληλες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους υποδοχής αιμοληψίας και ανάνηψης τόσο στα κέντρα και στις νοσοκομειακές μονάδες όσο και στα κινητά συνεργεία αιμοληψίας,

γ) η επάρκεια του απαραίτητου νοσηλευτικού, τεχνολογικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άρτια και συνεχόμενη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών, και

δ) η αυστηρή τήρηση των διαδικασιών προστασίας των προσωπικών δεδομένων των δοτών αίματος.

Σε αυτό το σημείο, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί χρήσιμο να αναφέρει τη σημαντική και ουσιαστι-

κή συνεισφορά των ομαδικών εθελοντικών πρωτοβουλιών σε ό,τι αφορά στη συλλογή αίματος (π.χ. εθελοντές εργαζόμενοι στις υπηρεσίες του δημοσίου και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις).

Στο πλαίσιο των ενεργειών ανάπτυξης και προώθησης του θεσμού της εθελοντικής αιμοδοσίας, η Ο.Κ.Ε. προτείνει την ηλεκτρονική καταγραφή των εθελοντών αιμοδοτών, όπως επίσης και να παρέχονται οι ίδιες ηθικές απολαβές και στα άτομα τα οποία δεν είναι συστηματικοί εθελοντές αιμοδότες αλλά προσφέρουν αίμα για ανάγκες συγγενικού ή φιλικού τους προσώπου. Τα άτομα της τελευταίας κατηγορίας προτείνεται να συμπεριληφθούν στην ηλεκτρονική βάση αιμοδοτών, καθώς πιστεύεται ότι η συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίησή τους θα συμβάλει θετικά στην αύξηση του αριθμού των εθελοντών αιμοδοτών στη χώρα μας.

Παράλληλα με το κομμάτι της εθελοντικής προσφοράς, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ολοκληρωμένη εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκπαίδευση στην ιατρική των μεταγγίσεων και τη βέλτιστη χρήση του αίματος και των συστατικών του από το ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό όλων των υπηρεσιών που εμπλέκονται στις διαδικασίες αιμοδοσίας – μεταγγίσεων.

Στο σημείο αυτό, και κατόπιν των γενικότερων παρατηρήσεων που αφορούν στην

2. Η Ο.Κ.Ε. έχει και στο παρελθόν επισημάνει τη θετική σημασία των εθελοντικών δράσεων στην ελληνική κοινωνία, βλέπε Γνώμη για το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας, νο. 16/1998, Γνώμη για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγείας-Πρόνοιας, νο. 60/2001, Γνώμη για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, νο. 99/2003, Γνώμη για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, νο. 128/2005 και Γνώμη για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση, νο. 131/2005 (www.oke.gr).

υπάρχουσα κατάσταση στο χώρο της αιμοδοσίας και στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που διαπιστώνονται, η Ο.Κ.Ε. θα προσεγγίσει αναλυτικότερα το Σχέδιο Νόμου. Συγκεκριμένα, το παρόν Σχέδιο Νόμου (Σχ/Ν) επιχειρεί να συμπληρώσει την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας μας για την αιμοδοσία, εισάγοντας νέες ρυθμίσεις, ώστε το ελληνικό νομικό πλαίσιο να εναρμονισθεί με την κοινοτική Οδηγία 2002/98/ΕΚ της 27^{ης} Ιανουαρίου 2003, η οποία θεσπίζει πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή του ανθρωπίνου αίματος και των συστατικών του. Η προσπάθεια αυτή κρίνεται θετικά, αφού εξυπηρετεί και καλύπτει υπαρκτές ανάγκες του συστήματος οργάνωσης της αιμοδοσίας στη χώρα μας.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το βασικότερο θετικό στοιχείο του Σχ/Ν είναι η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα εθνικής εμβέλειας και συγκεκριμένα του «Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας», με βασικό στόχο την ανάπτυξη και προαγωγή του συστήματος της αιμοδοσίας. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας, συμπεριλαμβάνονται και ο συντονισμός και η εποπτεία / έλεγχος των επιμέρους Μονάδων Αιμοδοσίας. Συνεπώς, με τη συγκέντρωση των επιτελικών αρμοδιοτήτων του συντονισμού της συλλογής, του εργαστηριακού ελέγχου, της επεξεργασίας, της αποθεματοποίησης και της διακίνησης του αίματος και των συστατικών του, καθώς και της δυνατότητας χορήγησης άδειας και διαπίστευσης στις υπηρεσίες αιμοδοσίας, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της σχετικής επιστημονικής έρευνας και της εκπαίδευσης σε έναν μόνο φορέα (το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας), επιχειρείται η ποιοτική αναβάθμιση του όλου συστήματος.

Ένα από τα σημεία του Σχ/Ν που χρήζει περαιτέρω ανάλυσης είναι το θέμα της πιστοποίησης των υπηρεσιών αιμοδοσίας. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι βασική προϋπόθεση για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των Κέντρων Αίματος και των Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Αιμοδοσίας είναι η προηγούμενη πιστοποίησή τους από επίσημο εθνικό φορέα πιστοποίησης. Η διαδικασία της πιστοποίησης εξασφαλίζει την πλήρωση των ίδιων προϋποθέσεων ασφαλούς λειτουργίας από όλους τους επιμέρους φορείς, γεγονός που διασφαλίζει στο μέγιστο την υγεία τόσο του δότη όσο και του λήπτη του αίματος.

Ακόμη, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την απουσία διασύνδεσης μεταξύ των Κέντρων Αίματος και των Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Αιμοδοσίας, και προτείνει τη δημιουργία σαφούς πλαισίου λειτουργικής, εκπαιδευτικής και ερευνητικής διασύνδεσής τους.

Ακόμη, και προκειμένου να υπάρξει μια ολοκληρωμένη πολιτική στο θέμα της αιμοδοσίας και των μεταγγίσεων στη χώρα μας, η Ο.Κ.Ε. προτείνει να καταρτιστεί ένα Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Αιμοδοσία με τη συμμετοχή και των κοινωνικών φορέων της χώρας.

Τέλος, άλλα στοιχεία του Σχεδίου Νόμου τα οποία κρίνονται ως θετικά είναι η αναγνώριση του χρόνου εργασίας των ιατρών στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο ως προϋπηρεσία σε νοσοκομείο του ΕΣΥ (άρθρο 16), καθώς και η επανασυγκρότηση του πενταμελούς Συμβουλίου αξιολόγησης των ιατρών του ΕΣΥ σε κάθε νοσοκομείο, γεγονός μέσω του οποίου θα αντιμετωπισθεί η πληθώρα των εκκρεμών αιτήσεων αξιολόγησης (άρθρο 22).

Γ' ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Σύσταση Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

Προτείνεται η αλλαγή της επωνυμίας του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας, το οποίο συστήνεται με το παρόν Σχ/Ν σε «Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας» τόσο για λόγους αποφυγής συγχύσεων με τα «Κέντρα αίματος» (άρθρο 10) και το Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Αίματος «Ηλίας Πολίτης» (άρθρο 9), τα οποία ελέγχονται και εποπτεύονται από το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας, όσο και για λόγους ιστορικούς³.

Άρθρο 4

Σκοπός

Παρουσιάζονται οι σκοποί και οι αρμοδιότητες του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας – ΕΚΑ.

Προτείνεται να προστεθεί παράγραφος: «Το ΕΚΑ θεσπίζει και διατηρεί σύστημα ποιότητας για τα Κέντρα Αίματος, Νοσοκομειακές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας και το Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Αίματος-Ηλίας Πολίτης, τα οποία πιστοποιούνται από το Εθνικό Κέντρο Βιολογικών Υλικών (ΕΚΕΒΥΛ)⁴».

Στην παράγραφο 1 του άρθρου και σε ό,τι αφορά στην αποστολή του ΕΚΑ προτείνεται να προστεθούν τα εξής:

- η εποπτεία του εργαστηριακού ελέγχου του αίματος και
- ο συντονισμός των ενεργειών ενημέρωσης του πληθυσμού σε ό,τι αφορά τα θέματα της αιμοδοσίας, καθώς και η ανάπτυξη μεθόδων προσέλευσης και διατήρησης των εθελοντών αιμοδοτών.

Αναφορικά με το σύστημα αιμοεπαγρύπνησης πέραν των σοβαρών συμβάντων και αντιδράσεων σχετικών με την αιμοδοσία και τη μετάγγιση αίματος, η Ο.Κ.Ε. προτείνει να καταγράφονται και τα ελαφρά και μέτριας σοβαρότητας συμβάντα με σκοπό την αξιολόγηση, πρόληψη και αντιμετώπισή τους. Προτείνεται, επομένως, να ληφθεί υπόψη η υπάρχουσα υποδομή του Συντονιστικού Κέντρου Αιμοεπαγρύπνησης του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νόσων (ΚΕΕΛΠΝΟ).

Επίσης, για λόγους ακριβολογίας, προτείνεται να απαλειφθούν από την τέταρτη γραμμή της πρώτης παραγράφου του άρθρου 4 οι λέξεις «...εξεύρεσης» αίματος, «...από μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες».

Άρθρο 6

Διοικητικό Συμβούλιο Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

Το ΔΣ του ΕΚΑ αποτελείται από εννέα μέλη, εκ των οποίων τα έξι (6) ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλλη-

3. Η πρώτη επίσημη ενασχόληση του ελληνικού κράτους με το ζήτημα της αιμοδοσίας χρονολογείται στις αρχές της δεκαετίας του 1950, οπότε ιδρύθηκε η Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας.

4. Το ΕΚΕΒΥΛ αποτελεί πιστοποιημένο οργανισμό πιστοποίησης, θυγατρική εταιρεία του ΕΟΦ.

λεγγύης και τα υπόλοιπα τρία (3) είναι εκπρόσωποι του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών, της Ελληνικής Ομοσπονδίας Θαλασσιαμίας και του Συλλόγου Εργαζομένων στο ΕΚΑ.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ως απαραίτητη και προτείνει τη συμμετοχή στο προαναφερόμενο Δ.Σ. εκπροσώπων και από την ιατρική κοινότητα και συγκεκριμένα ενός μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αιμοδοσίας (η οποία συστήνεται με το άρθρο 14), καθώς και ενός Διευθυντή Κέντρου Αίματος. Ακόμη, στη σύνθεση του ΔΣ, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σκόπιμο να υπάρχει και συμμετοχή των κοινωτικών φορέων.

Ακόμη δύο λεκτικές παρατηρήσεις στην παράγραφο 2, του άρθρου 6 αφορούν:

- το «σε θέματα αιμοδοσίας» να γίνει «σε θέματα μεταγγίσεων» και
- το διαζευκτικό «ή» να γίνει «και».

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες του ΔΣ

Στις αρμοδιότητες του ΔΣ του ΕΚΑ προτείνεται να συμπεριληφθεί και η «γενική στρατηγική της προσέλκυσης και διατήρησης εθελοντών αιμοδοσίας», στη βάση των διεθνών κριτηρίων (2002/98/ΕΚ, 2004/33/ΕΚ), των κατευθυντήριων οδηγιών του Συμβουλίου της Ευρώπης R(15)95 και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και των εθνικών διατάξεων. Η διαδικασία αυτή αποτελεί βασική προϋπόθεση διασφάλισης της ποιότητας και της ασφάλειας του προς μετάγγιση αίματος.

Άρθρο 9

Εθνικό Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Αίματος «Ηλίας Πολίτης»

Προτείνεται η μετονομασία του συγκεκριμένου Κέντρου σε Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Πλάσματος «Ηλίας Πολίτης», προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση της ονομασίας του με τις αρμοδιότητές του, καθώς και με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας.

Πιο συγκεκριμένα, στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, όπου αναφέρονται οι αρμοδιότητες του Κέντρου αυτού, προτείνονται:

- στην (3α) να απαλειφθεί η λέξη «αίματος»,
- στην (3β) να αντικατασταθεί η φράση «θεραπευτικά προϊόντα» από τη φράση «φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα» και
- η (3δ) αρμοδιότητα να απαλειφθεί τελείως.

Άρθρο 10

Κέντρα Αίματος και Νοσοκομειακές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας

Όπως αναφέρεται και στο άρθρο 9, ομοίως και στο παρόν άρθρο θα πρέπει να προβλεφθεί ο τρόπος οργάνωσης των Μονάδων αυτών, η διάρθρωση του προσωπικού τους, οι τεχνικές προδιαγραφές των χώρων τους, καθώς ο τρόπος διασύνδεσης τόσο μεταξύ τους, όσο και με το Κέντρο Παρασκευής Παραγώγων Πλάσματος «Ηλίας Πολίτης».

Επίσης, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ως έλλειψη του Σχ/Ν το γεγονός ότι δεν έχει προσδιοριστεί ο αριθμός αλλά και η γεω-

γραφική κατανομή των Κέντρων Αίματος και προτείνει κατά τον προσδιορισμό των προαναφερόμενων στοιχείων να ληφθούν υπόψη τόσο η ήδη υπάρχουσα υποδομή (κέντρα αιμοδοσίας), όσο και οι πληθυσμιακές ανάγκες και γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της χώρας.

Κεφάλαιο Β'

Λοιπές Διατάξεις

Άρθρο 16

Προϋπηρεσία ιατρών στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο

Το περιεχόμενο της διάταξης είναι θετικό, όμως ενισχύοντάς το, προτείνουμε ότι ο χρόνος εργασίας στο Ωνάσειο θα πρέπει να θεωρείται ως προϋπηρεσία σε νοσοκομείο του ΕΣΥ, όχι μόνο για τη διαδικασία κρίσης για κάλυψη θέσης ΕΣΥ, αλλά και **για τη διαδικασία της εξέλιξής του** .

Άρθρο 20

Μετονομασία του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας – ΕΚΑΚΒ

Η διάταξη που προβλέπει τη μετονομασία του ΕΚΑΚΒ σε Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης – ΕΚΚΑ κρίνεται ως θετική διότι με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται οποι-

αδήποτε ονομαστική σύγχυση μεταξύ του ΕΚΑΒ και του ΕΚΑΚΒ.

Άρθρο 23

Ακαδημία Αναπτυξιακής Αποκατάστασης

Με τη διάταξη του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται το ζήτημα της μετατροπής του «Ψυχολογικού Κέντρου Βορείου Ελλάδος» από ΝΠΙΔ σε ΝΠΔΔ.

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει να υπάρχει μια συνολική αντιμετώπιση τέτοιου είδους ζητημάτων και να μην ρυθμίζονται μεμονωμένα και κατά περίπτωση.

Όσον αφορά στη σύνθεση του Δ.Σ. του νέου οργάνου που δημιουργείται, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σκόπιμο να προβλεφθεί και η συμμετοχή εκπροσώπου των εργαζομένων σε αυτό, καθώς οι εργαζόμενοι είναι οι καλύτεροι γνώστες των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σε καθημερινή βάση τέτοιου είδους ιδρύματα. Ταυτόχρονα, η Ο.Κ.Ε. προτείνει και όσον αφορά στη συγκεκριμένη διάταξη (αρθ,23, παρ. 3Β), η οποία προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής χωρίς δικαίωμα ψήφου και ενός εκπροσώπου των εργαζομένων, να απαλειφθεί η λέξη «.....μπορεί».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Νικόλαος Αναλυτής

Στην Ολομέλεια της 25ης Ιουλίου 2005 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναλυτής Νικόλαος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Α' ΟΜΑΔΑ

Αλέτης Μιχάλης
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Αντζινάς Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουντούμης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Κουμάντου Ρένα
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Κακαλιούρα Βιργινία
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.
σε αναπλήρωση της
Κουτσιβίτου Αναστασίας
Εκπροσώπου Σ.Ε.Β.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Β' ΟΜΑΔΑ

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Μπούρχας Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαϊμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πεπότης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πλευράκης Μιχάλης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μπάρλος Αλέξανδρος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Σωτηρακόπουλος Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. Π.Ι.Σ.

σε αναπλήρωση του
Βαγιανά Δημητρίου
Εκπροσώπου Π.Ι.Σ.

Βουμβουλάκης Μιχάλης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Καφύρας Χαράλαμπος
Μέλος Γ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Γκίνης Σοφοκλής
Γενικός Γραμματέας ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

σε αναπλήρωση του
Κουκουλάκη Ζαχαρία
Μέλους Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Σπίρτζης Χρήστος
Μέλος Δ.Ε. Τ.Ε.Ε.

Σχινάς Θεόδωρος
Εκπρόσωπος Δικηγορικού Συλλόγου
Αθηνών

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr